

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 413/21
29.7.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Бољевић председника већа, Милице Аксентијевић и Снежане Живковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ... – ..., ..., чији је пуномоћник Марија Филиповић, адвокат из Београда, Цара Николаја II 35, против туженог ББ из ... – ..., ..., чији је пуномоћник Маја Цумбо, адвокат из Београда, Ивице Девчића 20/2, ради развода брака и заштите од насиља у породици, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П2 1750/19 од 22.1.2021. године, у седници већа одржаној дана 29.7.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П2 1750/19 од 22.1.2021. године у ставу шестом изреке и у том делу се жалба туженог ОДБИЈА као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П2 1750/19 од 22.1.2021. године у делу става четвртог изреке којим је ОБАВЕЗАН тужени ББ, да на име свог дела доприноса за издржавање мал.ВВ, плаћа месечно износ од 15.000,00 динара почев од 10.10.2019. године, као дана подношења тужбе, па до дана 21.1.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака закључен дана ... године. Ставом другим изреке, малолетно дете парничних

странака ВВ, рођена ...године, поверена је на самостално вршење родитељског права мајци АА. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа мал. ВВ са оцем ББ по договору. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени ББ да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ, месечно плаћа износ од 15.000,00 динара, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, почев од 10.10.2019. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, уплатом на рачун законске заступнице мал. детета АА. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље АА у делу преко досуђеног износа од 15.000,00 динара, до тражених 18.000,00 динара, за издржавање мал.ВВ почев од 10.10.2019. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, као неоснован. Ставом шестим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом да на било који начин даље узнемирава тужиљу и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиље, под претњом принудног извршења. Одлучено је да ће мера заштите од насиља у породици остати на снази годину дана од дана доношења, и да евентуално изјављена жалба не одлаже извршење изречене мере. Ставом седмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у делу става четвртог изреке којим је тужени обавезан да плаћа издржавање почев од подношења тужбе до пресуђења, и у ставу шестом изреке, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео. Трошкове другостепеног поступка је одређено тражио.

Тужиља је одговорила на жалбу туженог. Трошкове другостепеног поступка одређено је тражила.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредаба члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – одлука Уставног суда, 74/13 – одлука Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20), у вези са чланом 202. Породичног закона – ПЗ, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку, у погледу одлуке којом је одређена мера заштите од насиља у породици, садржане у ставу шестом изреке побијане пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се побијана одлука морала укинути.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак дана ... године, у браку су добили троје деце, двоје деце су пунолетни, а малолетна ВВ, рођена ... године, живела је у породичној заједници са родитељима. Заједница живота странака фактички је престала у јулу 2019. године, услед озбиљно и трајно поремећених односа супружника, када је тужени избацио тужиљине личне ствари на улицу и променио браву на враима заједничке породичне куће, од када тужиља живи у

изнајмљеном стану са мал. ВВ. Односи странака су поремећени неколико година, у време када су живели заједно тужени је био психички и физички насилан према тужили, што се наставило и након престанка њихове заједнице живота. Тужени је више пута тужили упућивао погрдне речи, излагао је непријатностима непримерним понашањем, једном приликом када ју је затекао са непознатим човеком у изнајмљеном стану и направио инцидент, којим поводом је интервенисала полиција, затим када јој је у аутобусу у ком се тужила налазила упутио погрдне речи: “погледајте људи ово вам је српска мајка која дању ради и чува децу, а ноћу иде у курвање”, а такође је узнемиравао и вређао тужилу и на радном месту.

Из налаза и мишљења Градског центра за социјални рад – одељење Земун од 27.2.2020. године, утврђено је да је обављан разговор са тужиљом и, према достављеним подацима добијеним од тужиле, у последњих годину дана заједнице живота тужени је испољавао понашање које говори о томе да је настојао да у односу на тужилу успостави што већи степен контроле: проверавао је њен мобилни телефон, физички је пратио, проверавао је код пријатеља где се креће и са ким комуницира. У алкохолисаној стању ју је вређао и дан пре изласка тужиле из заједничке куће тужени ју је физички напао и ударио је ногом у груди, тих дана је поразбијао и предмете у кући. У периоду пре изласка тужиле из куће било је присутно и сексуално насиље. Тужени је и након физичког прекида са супругом наставио да буде фокусиран на њу и да се према њој понаша насилно, тако што јој је слао претеће поруке да ће је поломити. По мишљењу органа старатељства, с обзиром на то да је тужени за време, али и након трајања заједнице, испољио насиље у породици, као и да ризик од продужавања насиља и ескалације није у потпуности отклоњен ни у овом периоду целисходно је да се туженом одреди мера заштите – забрана узнемиравања у односу на тужилу.

Правноснажним решењем П2 1750/19 од 17.03.2020. године, донетим у току ове парнице по предлогу тужиле за одређивање привремене мере, одређене су привремене мере, ставом првим изреке, вршење родитељског права над мал. ВВ поверено је мајци АА, на самостално вршење, ставом другим изреке, уређен је начин одржавања личних односа мал. ВВ са оцем по договору; ставом трећим изреке одређена је привремена мера заштите од насиља у породици и забрањено је туженом да на било који начин даље узнемирава тужилу и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиле, под претњом принудног извршења. Одлучено је да ће привремене мере у ставовима првом и другом изреке решења остати на снази до правоснажног окончања поступка, а привремена мера у ставу трећем изреке, годину дана, као и да евентуално изјављена жалба не одлаже извршење решења.

Наведено чињенично стање првостепени суд је утврдио на основу изведних писмених доказа, налаза органа старатељства, као и исказа тужиле саслушане као парничне странке, који је оценио као јасан, аутентичан, логичан и убедљив и коме је суд у потпуности поверовао.

Све битне чињенице за одлучивање о захтеву тужиле за одређивање мере заштите од насиља у породици, првостепени суд је поуздано и потпуно утврдио на

основу изведених доказа, које је правилно ценио применом одредбе члана 8. ЗПП. Наводима жалбе туженог, у којој нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу одредбе члана 372. став 1. ЗПП, правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

Наиме, првостепени суд је правилно оценио изведене доказе, па и исказ тужиље саслушане као парничне странке, коме је, и по мишљењу другостепеног суда, правилно у целости поверовао, имајући у виду и налаз и мишљење органа старатељства, који га потврђују, а исказу туженог очигледно није поверовао, посебно имајући у виду да ни сам тужени није спорио своје инцидентно понашање иницирано сусретом са непознатим човеком у изнајмљеном стану тужиље. Стога се наводима жалбе туженог неосновано указује да тужилца није доказала да је тужени према њој вршио насиље у породици, а чињеница на коју указује, да је ћерка странака малолетна ВВ, саслушана као сведок, изјавила да у њеном присуству отац према мајци никада није био насилан, није од утицаја на доношење другачије одлуке о жалби.

На поуздано и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је супротно наводима жалбе туженог, правилно применио материјално право позивајући се на одредбе чланова 10, 197. и 198. став 2. тачка 5. Породичног закона Републике Србије када је ставом шестим изреке побијане пресуде одредио меру заштите од насиља у породици и забранио туженом да на било који начин даље узнемирава тужилцу уз налог да се уздржава од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужилце. Ово из разлога што је првостепени суд, на основу несумњиво утврђених чињеница да је тужени дужи временски период за време трајања заједнице и након прекида заједнице живота, контролисао тужилино кретање, непримерено се понашао, вређао је, упућивао јој погрдне речи више пута и излагао тужилцу непријатностима у месту становања и рада, те правилно ценећи мишљење органа старатељства да је присутно насиље у породици и да ризик од продужавања насиља и ескалације није у потпуности отклоњен, те да је целисходно да се туженом одреди мера заштите – забрана узнемиравања тужилце, правилно закључио да понашање туженог одступа од стандарда нормалног опхођења и комуницирања са чланом породице, и да је подобно да угрози спокојство тужилце, у смислу одредбе члана 198. ПЗ, те да се квалификује као дрско, безобзирно, односно злонамерно понашање, које према одредби члана 197. истог закона представља насиље у породици, због чега је оправдано одређивање тражене мере заштите. Првостепени суд је, процењујући околности конкретног случаја и врсту и степен насиља које је тужени извршио према тужилци, правилно одредио меру заштите од насиља у породици којом се може постићи сврха изрицања мере и спречити да се насиље понови, као и да тужилци обезбеди спокојство и безбедност.

Циљ одређивања мера заштите од насиља у породици је да се насиље убудуће спречи, а мере заштите имају и превентивни карактер. Изречена мера заштите забраном даљег узнемиравања тужилце, прописана одредбом члана 198. став 2. тачка 5. ПЗ, има за циљ да тужилци обезбеди спокојство и безбедност, а такође и да делује превентивно, да се насиље, од кога још увек постоји ризик, не понови. Уколико разлози због којих је мера одређена престану, тужени може тужбом у посебној парници тражити да мера

заштите престане пре истека времена трајања на које је одређена.

Наводи жалбе туженог да након ситуације настале услед његовог понашања у афекту пре годину и по дана, ретко има контакт са тужиљом и да не постоје други основи за сумњу у постојање и вршење насиља, нису од утицаја на доношење другачије одлуке о жалби. Ово из разлога јер за квалификацију постојања насиља у породици у смислу члана 197. ПЗ, није неопходно непрекидно трајање, нити понављање, већ је довољан и један акт таквог понашања.

Исто тако, на доношење другачије одлуке о жалби нису од утицаја наводи жалбе туженог којима указује да са тужиљом комуницира на њену иницијативу поводом односа са мал. ВВ, и да је контрадикторно понашање тужиље као “жртве”, с обзиром на то да се изјаснила да се модел виђања мал. ВВ и туженог, уреди према интерном договору, имајући у виду узраст мал. ВВ, која је рођена ...године, па и сама може одлучити о начину одржавања личних односа са родитељем са којим не живи у смислу члана 61. став 4. ПЗ.

Одлучујући о жалби туженог цењени су и остали наводи жалбе, али како се њима не доводе у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде у делу којим је одлучено о мери заштите од насиља у породици, то их другостепени суд, сагласно одредби члана 396. став 1. ЗПП, није посебно образлагао.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је применом одредбе члана 390. ЗПП у вези са одредбом члана 202. ПЗ, у том делу одбио жалбу туженог, као неосновану и потврдио првостепену пресуду као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом туженог указује да је првостепени суд доношењем одлуке садржане у делу става четвртог изреке побијане пресуде којом је обавезао туженог да на име свог дела доприноси за издржавање плаћа месечне износе почев од 10.10.2019. године, као дана подношења тужбе, до пресуђења, прекорачио тужбени захтев и поступио супротно одредби члана 3. став 1. ЗПП, према којој суд у парничном поступку одлучује у границама захтева који су постављени у поступку. Ово из разлога што је на рочишту одржаном дана 22.01.2021. године, на коме је закључена главна расправа, пуномоћник тужиље коначно определио тужбени захтев тако што је њиме тражено да суд обавезе туженог да плаћа издржавање малолетног детета почев од пресуђења па убудуће, што је констатовано у записнику о главној расправи који је пуномоћник тужиље без примедба потписао, па је првостепеном пресудом у делу којим је тужени обавезан да плаћа издржавање почев од подношења тужбе до пресуђења тужбени захтев прекорачен, јер је досуђено више од онога што је тражено. Стога је Апелациони суд у Београду применом одредбе члана 393. став 1. ЗПП укинуо првостепену пресуду у делу става четвртог изреке којим је тужени обавезан да допринос за издржавање плаћа почев од 10.10.2019. године, као дана подношења тужбе, до 21.01.2021. године, и одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Одлучујући о захтевима парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка, Апелациони суд у Београду је оценио да им накнада тих

трошкова не припада, с обзиром на то да је тужени у поступку по изјављеном правном леку успео у незнатном делу, а одговор на жалбу не представља обавезну парничну радњу према одредби члана 380. став 1. ЗПП, због чега је одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде применом члана 165. став 1. сходно члану 153. став 1. истог закона.

Председник већа - судија
Драгана Бољевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић